A°. 1837. N°. 87.

ZONDAG DEN 29sten OCTOBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 28 October 1837.*

Bij resolutie van den Heer Procureur Generaal belast met het Gouvernement Generaal, van heden, No. 1084/975, is uit hoofde van de voortdurende ongesteldheid van den Heer J. BROMET, Assistent ten burele van den Procureur Generaal, meer in het bijzonder voor de Administrative Policie, de Directeur van 's Lands Grond *Bonifacius* de Heer M. J. GELDERLIN gequalificeerd, om de op aanstaanden Maandag den 30sten dezer aan te vangene ALGEMEENE SCHOUWING, voor zoo verre die het ophalen der kleine Vuilnis? Grenzen voor de Huizen der Ingezetenen en het beleggen der Straat met Schulpen voor dezen betreft, te verrigten.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 24sten dezer, de Nederlandsche Schoener *Buckleburry*, Kapt. T. Gregory, van de Marowijne, hebbende 5 dagen reis; Passagiers: de Heeren M. Berliner en W. Renner.

Idem, de Nederlandsche Sloep *Trafalgar*, Kapt. J. H. Thomas, van Coronie, hebbende 2 dagen reis; Passagiers: de Slavinnen Trijntje, Catharina, Elisabeth, Mary en Willemijntje.

Publicke Veilingen.

Departement der Onbeheerde Boedels en Weezen,

Door den Vendumeester A. SALOMONS.

Donderdag, 26 October 1837.

Het *ERF* met de daarop staande *GEBOUWEN*, gelegen aan de *Graven Straat*, La. B. No. 17; aankomende voor de eene helft, den Boedel Cornelia Henriette Comvalius, en voor de wederhelft aan Elisabeth Marianna van da Costa. — *f* 305. P. van Leeuwen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

(*Uittreksels uit de Hollandsche Couranten tot en met 9 Augustus 1837.*)

BREDA, 7 *Augustus*. In de gewone berigten van de Bredasche Courant van den 29 Julij ll., is reeds gewag gemaakt van de jongste luchtreis des heeren Green en van het ongeluk zijnen togtgenoot, den heer Cocking, overkomen. Voor, wat het wetenschappelijke van dezen togt betreft, worden hier eenige bijzonderheden gevoegd. De heer Cocking, die het slagtoffer van zijnen ijver of zijner waagzucht werd, had het ontwerp gevormd, om met eene *parachute*, of valscherm, ter hoogte van meer dan eene mijl neer te dalen. Sedert de proeven door den heer Garnerin voor dertig jaren genomen, had men te *Londen* iets dergelijks niet gezien; groot was dus de belangstelling. De *parachute* van den heer Cocking was van eene geheel andere gedaante dan die van gezegden luchtreiziger. zij had den vorm van een omgekeerd scherm, waarvan de holte, welke de lucht hield, naar boven geplaatst was, met het doel om de slingeringen voor te komen, door den heer Garnerin vroeger zoo zeer ondervonden. De omvang van het scherm was 107 voeten; de afstand tusschen den korf waarin de heer Cocking zich had geplaatst, en het schuitje waarin de heer Green was gezeten, bedroeg 40 à 50 voeten. Beide, de luchtbal met het schuitje van den heer Green, en de *parachute* met den korf van den heer Cocking, stegen voorspoedig naar boven tot eene hoogte van 5000 voeten boven den grond, toen de laatstgenoemde, om aan zijn oogmerk te voldoen van op zulk eene hoogte met de *parachute* neêr te dalen, het touw lossneed waarmede hetzelve aan de ballon was gehecht. Met eene geweldige vaart daalde de korf, links en regts geslingerd, naar beneden; doch het scherm zich weldra omkeerende, raakte de korf van de *parachute* los, en de ongelukkige reiziger stortte van eenige honderd voeten hoog op den grond en kwam dus jammerlijk om het leven. Wat de heer Green en diens reisgezel Spencer in het schuitje betreffen, deze stegen met de ballon pijlsnel omhoog. Doch laten wij den heer Green zelf doen spreken: » Van het oogenblik" — dus zegt hij — » dat de ballon van de *parachute* bevrijd was, vloog zij met pijlsnelheid naar boven. De uitwerking die zulks op ons had, overtreft alle beschrijving. Het groot gevaarte, hetwelk boven ons tusschen hemel en aarde zweefde, en met een verschrikkelijk geweld en snelheid opwaarts gedreven werd door geheel onbekende en onbezochte streken, te midden van het gehuil eens vreeselijken storms, draaide in het rond, alsof het zich in eene vrijheid verheugde, naar welke het, alhoewel haar niet kennende, lang had gestreefd. Ten laatste, als ware het vermoeid door deszelfs inspanning, nam het langzamerhand de beweging aan als van eene slang, die haren weg met verbazenden spoed naar zeker doelwit voortzet. Gedurende deze schrikkelijke beweging ontliet de gazstof zich stroomsgewijze uit de boven- en beneden-kleppen, doch voornamelijk uit de laatste, daar de dikte van de dampkringslucht, door welke wij onzen togt moesten voortzetten, zoo sterk op de bovenklep der ballon drukte, dat door die opening naar evenredigheid eene slechts geringe uitstrooming plaats had. In deze gesteldheid zouden wij binnen eene minuut gestikt geweest zijn, hadden wij niet in tijds ieder in onzen mond een pijpje genomen hetwelk in eene luchtzak uitkwam, en waarvan wij ons voor het vertrek hadden voorzien. Deze zak was van zijde en kon omtrent 100 gallons dampkringslucht bevatten. Voor ons vertrek was deze zak, door middel van een paar blaasbalgen, met 50 gallons lucht opgevuld, alzoo geschikt voor eenige uitzetting welke in de bovenlucht mogt voortgebragt worden. Aan het einde van deze zak waren twee buigzame pijpjes, en zoodra wij voelden op de aldus beschrevene wijs op te stijgen, nam de heer Spencer en ik ieder zulk een pijpje in den mond. Door deze eenvoudige uitvinding bewaarden wij ons zelven van eene oogenblikkelijke stikking, welke een gevolg moest geweest zijn van de ontzaggelijke hoeveelheid gaz waarin ons schuitje gewikkeld was. Niettegenstaande al onze voorzorgen, werden wij door den sterken invloed, welken de gaz op het menschelijk ligchaam uitoefent, bijna terstond van het gezigt beroofd, en scheen het ons gedurende 4 à 5 minuten toe, dat wij in eene volkomene duisternis verkeerden. Zoodra wij het gebruik onzer oogen eenigzins hadden wedergekregen, en eenigzins bekomen waren van de uitwerking des vreeselijken tooneels, waarin de omstandigheden ons gebragt hadden, was onze eerste aandacht op den barometer gevestigd. Ik bemerkte dat mijn gezigt nog niet genoegzaam was weergekeerd, maar de heer Spencer vond, dat zij stond op 13,20, hetgeen eene hoogte aanduidde van 23,384 voeten, of omtrent 4½ mijl. Ik geloof niet, naar de lengte van tijd dat de gaz zich had ontlaten, dat dit met onze grootste hoogte overeenkwam; want wij waren reeds sterk aan het dalen. Ik ben stellig van gedachte, dat wanneer niet gelukkig de eigenaars (der ballon) er in bewilligd hadden, dat de benedenklep 25 in plaats van 18 duimen middellijn werd gegeven, de ballon zou hebben moeten barsten, en mijn reisgezel zoo wel als ik, reddeloos verloren, in de ruimte zouden zijn geslingerd geworden. Als nu bevindende dat wij met de gewone regelmatigheid, schoon met veel spoed nederdaalden, haaste ik mij om twee tinnen watervaten, welke uit voorzorg medegenomen waren, te ledigen, en dezelve met de dampkringslucht, door welke wij toen daalden, te vullen. Ons verlangen was geweest om dit op onze grootste hoogte te doen, maar uithoofde van het bovenvermelde, waren wij daartoe toen buiten staat. Toen de vaten gevuld waren, was de kwik gestegen tot 11,50, of eene hoogte van 16,632 voeten, omtrent drie mijlen. Op deze hoogte leden wij veel van de koude, en vonden, den thermometer naziende, dat deze op 28 graden stond, zijnde 4 beneden het vriespunt. Wij waren op dat tijdstip omtrent anderhalve mijl boven een' digten berg van wolken, welke het voorkomen had van ondoordringbare massa's donker marmer, terwijl de schitterende stralen der ondergaande zon alles rondom ons verlichteden. Wij daalden met groote snelheid en bij het naderen van de wolken nam die snelheid nog aanmerkelijk toe. Wij hadden op dat tijdstip zoo veel gaz verloren, dat de ballon, in plaats van hare gewone ronde gedaante en haren wijd uitgezetten vorm, nu eene bij vergelijking kleine *parachute* of half geweif geleek, zonder eenige opening in het midden." De heer Green beschrijft dus verder zijne gelukkige nederdaling, welke plaats had nabij *Town Malling*, 7 mijlen west van *Maidstone* en 28 van *Londen*.

— Uit Liverpool meldt men van den 23sten Julij, dat bij gelegenheid der verkiezingen, die stad het tooneel van ernstige opschuddingen is geweest. Er had reeds eenige dagen te voren onder de aanhangers der twee groote staatspartijen eene hevige gisting geheerscht. Op den verkiezingsdag (Maandag) werd de heer Ewart, de kandidaat der hervormingsgezinde partij, terwijl hij de kiezers aansprak, gedurig door eenige tories in de rede gevallen; het graauw vatte daarop vuur en er ving met stokken en knuppels een gevecht aan, ten gevolge waarvan vele personen deerlijk gekwetst werden; zeven der gekwetsten werden naar het gasthuis gebragt, alwaar spoedig drie hunner aan de bekomen wonden overleden. Men heeft verscheidene belhamers in arrest genomen; doch tot zeer laat bleef de gisting in de stad voortduren en wanhoopte men aan het spoedig herstel der rust.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, 30 *Julij*. Niet alleen te Liverpool maar ook te Salford en Birmingham hebben grove buitensporigheden gedurende de verkiezingen plaats gehad, die voornamelijk door het hervormingsgezinde gepeupel werden bedreven. Te Liverpool is het evenwel het ergst toegegaan; die stad heeft inderhaad in een staat van volslagen oproer verkeerd. Onder de aldaar gepleegde wreedheden die men, op rekening van de heethoofdige radikalen stelt, zijn er waaraan men schier geen geloof kan slaan; zoo wordt er verzekerd dat een vader zijn tweejarig kind zou hebben omgebragt, omdat hij het met eene leus der behoudende partij, een rood lint, versierd zag.

DUITSCHLAND.

Men zal zich herinneren dat de heer *Strauss*, pruissisch hofprediker, eenigen tijd geleden naar Weenen met eene zending is vertrokken, ten onderwerp hebbende om bij de Oostenrijksche regering pogingen te doen ten voordeele van de bewoners van het Ziller-dal, die zich van de Roomsch Katholijke Kerk hebben afgescheiden. Men heeft hem te Weenen met veel voorkomenheid ontvangen, doch hem niets meer toegestaan dan een uitstel voor de bewoners tot ontruiming van het genoemde dal. Van Weenen heeft de heer *Strauss* zich naar Tyrol begeven en is het hem gebleken dat het geloof van de bewoners van het dal zuiver bijbelsch is, ontdaan van alle dweeperij en geestdrijverij. — Daar hun besluit om bij hun geloof te volharden, onveranderlijk was, heeft de pruissische regering, aan deze Tyrolers, ongeveer 400 zielen tellende, eene landstreek in Silezie, aan den voet van het Reuzen-gebergte, afgestaan, alwaar zij op kosten van de Pruissische schatkist zullen onderhouden worden, tot zij zelven door de vruchten van hunnen arbeid in hunne behoeften kunnen voorzien.

HET SPAANSCH-BRITSCH HANDELS-VERDRAG.

De ijver voor constitutionele regeringsvormen is in Engeland meermalen het schild waarmede zij zich dekt, om op allerlei wijze zich te mengen in buitenlandsche belangen; en daardoor met geld of manschap, met wapenen of met sluwe raadgevingen het bestaande het onderste boven te keeren; en soms ook het bestaande met alle magt staande te houden. Een treffend voorbeeld levert daarvan op dat armzalige Spanje, waar de bloedstroom de liefde voor de constitutie voedt, maar te gelijk den haat doet aanwakkeren, tegen allen die niet eenstemmig denken. De constitutionele regeringen brengen mede dat het volk gehoord zal worden in zijne belangen, en in die landen waar de handel eene groote rol speelt, heeft de handelstand dan meer invloed; en wanneer die handel kwijnt of verwaarloosd wordt, valt het ligt om van een gedwarsboomd bestuur de middelen te verkrijgen, om die geslotene bronnen ten eigen voordeele aan te wenden. Engeland, dat zoo veel reeds heeft gedaan voor de spaansche vrijheid en constitutionelen regeringsvorm, had niet ten doel de staatsregeling staande te houden, maar door het vleijen der menigte met bijstand in geld en in troepen, en door de tegenwoordigheid van eenen agent in de spaansche hoofdstad, een handelsverdrag in het belang van den britschen handelstand te sluiten; wat daarna worden mogt van Spanje, zou minder te beduiden hebben. Immers de erkenning van een ander bestuur door Engeland zou ongetwijfeld als eerste voorwaarde hebben de wettig-verklaring en de belofte van geldigheid van het gesloten handelsverdrag. Na dat de Engelsche kapitalen zijn verslonden, de gezondene wapenen of verloren of nog ongebruikt; na dat het hulp-legioen versmolten en de toestand der koninklijke Regentes steeds benarder is geworden, acht Engeland den tijd dáár, waarop gehandeld moet worden; en het vroeger bij gerucht gekende voornemen om een handelsverdrag met Spanje te sluiten, komt eindelijk ter bane; en wordt er aangedrongen om het tot stand te brengen. Maar Frankrijk, hetwelk belang heeft dat zoodanig verdrag niet tot stand kome, verzet zich tegen de sluiting van het traktaat, en verklaart zich te zullen onttrekken aan het Viervoudig Verbond en troepen en manschap terug te roepen, indien Spanje zoodanig verdrag zou durven aangaan. Zoo valt het spaansche ministerie van de eene hinderlaag in de andere; uit Londen ontvangt het geld, om het bestuur aan den gang te houden, uit Parijs komen dreigingen op om allen zedelijken bijstand aan het bestaand gouvernement voortaan te ontzeggen. Inmiddels rukt don Carlos op de hoofdstad aan, en de constitutionele generaals en andere spaansche heethoofden vertoonen zich met onvergelijkelijke pralerij op de wandelplaatsen rond Parijs. Intusschen bezwijkt de staatsregeling; en doet vruchteloos haren laatsten noodkreet aan hare voedsterlingen hooren. Het gerucht als of de eerste minister Thiers wederom in het Fransch bestuur zou treden, en het spaansch legioen op nieuw georganiseerd zou worden, is onwaarschijnlijk, ten zij Frankrijk zich geheel van de Engelsche politiek losscheurde; sedert lang trekt dit land in het verborgen min of meer ééne lijn met de noordsche mogendheden: indien het bestuur zich sterker gevoelde, zou het bereids het masker hebben afgeworpen; maar zulks gedoogen de omstandigheden niet. Uit een en ander blijkt, hoe Engeland en Frankrijk het er op toegelegd hebben, om voordeel van de verwarring te trekken; deze door materiele hulpverleening, gene door zedelijke ondersteuning van het hedendaagsch gouvernement, en vergunning aan Fransche onderdanen om in de spaansche dienst over te gaan. Indien Frankrijk zich verzetten blijft tegen het sluiten van het concept-handelsverdrag, dan laat het zich aanzien dat de reeds zóó koele houding der nu weinige jaren geleden nog zoo innigst verbondene mogendheden, weldra nog meer zal uitkomen. Alleen dan eerst wanneer de factien in Frankrijk volkomen gedempt zullen zijn, en de troon der julij-omwenteling vaststaat, zal het Viervoudig Verbond verbroken worden; want het Viervoudig Verbond is door vorst Talleyrand niet aangeraden dan alleen in Frankrijks belang; en het heeft zich steeds uit alle moeijelijkheden gered, om aan de verpligtingen van dat verbond eene uitlegging te geven, die haar bestaan nooit wezenlijk bedreigen kan.

ADVERTISSEMENTEN.

(26797) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 3den November 1837, des voormiddags ten *negen* uren, ter Kastelenije van gemeld Geregtshof publiek bij Executie verkoopen:

De helfte in het *HUIS* en *ERF*, staande en gelegen aan de *Waterkant*, bekend onder L. A. No. 101 nieuwe nummer; aankomende de Wed. J. C. MULLER geb. VAN OMMEREN.

Paramaribo den 28 October 1837.

R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

(35199) A. SALOMONS zal aanstaande Woensdag, 's namiddags om 4 uren, op Vendu verkoopen, ten huize van Mejufvr. de Wed. JB. LIONARONS, aan de *Graven Straat*, voor rekening die het mogte aangaan:

Hollandsche Linnen, Estopille, Batist Katoen, Salempoeris, Satinet, Chirtings, Foulards, Zwitsersche Manufacturen, Neurenberger KRAMERIJEN, Coralen, Sleepnetten, Vermicelli, Malaga Rozijnen en diverse andere GOEDEREN, dewelke ter bezigtiging zullen zijn de dag vóór en op den verkoopdag.

(35208) De ondergeteekenden, Likwidate der geëxisteerd hebbende FIRMA *M. J. C O S T E R & Co.*, verz ken ten vriendelijkst en tevens ten *laats* male, alle DEBITEUREN van geme Firma, hun verschuldigde in den loop volgende maand aan te zuiveren, einde zich niet bloot te stellen aan ona gename vervolgingen, waartoe de ond geteekenden zich alsdan verpligt zul achten tegen *alle* nalatigen (zonder dersheid van persoon) te bezigen, on acht het volst vertrouwen en groo Crediet hetwelk dezelfde Debiteuren de Firma van HEIDEMANS & MONK, voortduring genieten.

Paramaribo den 26 October 1837.

JOSEPH HEIDEMANS.
J. B. MONK.

JB. BECK

(35205) Verhuisd zijnde naar de *Ora Straat*, in het Huis allernaast den Welt Heer R. GOLLENSTEDE; presenteert koop aan:

Beste Roodewijn in oxhoofden, kist van 12 flesschen en bij het douzijn, Mad Wijn in kwart pijpen en bij douzijn, B en Seltzerwater in manden, St. Julien Pierre Medoc Roode Wijn in kistjes 12 flesschen, Annisette in mandjes, Cog Brandewijn bij het gallon en in flessche allerbeste Malaga Wijn, Zoete Olie, W en Bier Kurken, enz. enz.

Paramaribo den 28 October 1837.

C. F. A. BECK,

BLIK- EN KOPERSLAGER;

(35206) Is verhuisd naar de *Oranje Stra* in het Huis allernaast den WelEd. He R. GOLLENSTEDE: recommandeert zic verders aan zijne geëerde begunstigers.

JS. JONGENEEL

biedt te koop:

(35191) Fijne en groffe hooge- en la Mans- Vrouwen- Jongens- en Meis Schoenen, tegen verminderde prijzen.

Paramaribo den 25 October 1837.

(35204) De ondergeteekende heeft bij p curatie tot deszelfs *Generale Gemagtig* aangesteld: de Heeren SOESMAN & LEON.

Paramaribo den 28 October 1837.

T. E. CANNEGIETER.

(35192) De ondergeteekende verwittig en noodigt een iegelijk uit, geene Goedere op haren naam te leveren, dan op een r quisit door haar zelve geteekend, — noch minder op het Huis La. B. No. 172 in de *Wageweg Straat*; zullende anders geene betaling geschieden.

Paramaribo den 28 October 1837.

M. BOSFAELD.

Weggedreven of Gestolen:

(35207) Een *LASTDRAGER* of *OPEN PONT*, lang 45-, breed 12- en diep 3 voeten, de ondergeteekende aankomende: die dezelve terug bezorgd of aanwijzen kan zal het gewone Vanggeld genieten.

Paramaribo den 28 October 1837.

CATH. JANE SMITH.

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.